

STRESZCZENIE

Praca „*Biblioterapia, czyli wychowywanie dzieci przez opowiadanie opowieści biblijnych, w praktyce Kościoła Rzymskokatolickiego i Ewangelicko-Augsburskiego*” jest efektem badań, których celem jest ukazanie roli opowieści biblijnych w procesie wychowawczym dzieci w praktyce Kościoła Rzymskokatolickiego i Ewangelicko-Augsburskiego.

Biblioterapia staje się coraz bardziej popularną metodą terapeutyczno-wychowawczą, wykorzystywaną we współczesnej terapii pedagogicznej i edukacji. Zakłada wykorzystanie książek i czasopism dla regulacji systemu nerwowego i psychiki człowieka. Bada również możliwości profilaktycznego traktowania książki i czytelnictwa w szerszych zbiorowościach społecznych. Odmianą biblioterapii dla dzieci jest bajkoterapia, czyli terapia przez opowieści, zwane również bajkami-pomagajkami. Jak wykazały badania psychologów, czytając określone historie można dziecku pomóc w wielu trudnych dla niego sytuacjach emocjonalnych. Biblia czy opowieści biblijne stanowią idealne źródło do pedagogiczno katechetycznej terapii. Czytając lub opowiadając historie biblijne można prowadzić terapię pedagogiczną. Głównym celem dysertacji jest ukazanie znaczenia i wpływu Historii biblijnych na rozwój dziecka oraz ich wykorzystanie w katechezie oraz praktyce duszpasterskiej Kościoła Rzymskokatolickiego oraz Ewangelicko-Augsburskiego.

Bazą źródłową rozprawy były w dużej mierze dokumenty Kościoła Ewangelicko-Augsburskiego oraz Rzymskokatolickiego traktujące o katechezie i metodzie narracyjnej w Piśmie Świętym oraz wykorzystaniu Biblii w nauczaniu religii. W dysertacji korzystano także z publikacji naukowych związanych z metodą pedagogiczną zwaną Bajkoterapią. Istotnym źródłem materiałów była ankieta którą autor przeprowadził w szkole podstawowej w klasach 1-6 wśród uczniów

z Kościoła Rzymskokatolickiego i Ewangelicko-Augsburskiego uczęszczających na zajęcia religii.

Przeprowadzone badania pozwoliły przygotować dysertację, na którą złożyło się cztery rozdziały merytoryczne, a także wstęp, zakończenie oraz bibliografia. W poszczególnych rozdziałach ukazano poszczególne aspekty Biblioterapii czyli wychowywania dzieci przez opowiadanie opowieści biblijnych, w praktyce Kościoła Rzymskokatolickiego i Ewangelicko-Augsburskiego.

W pierwszym rozdziale został przedstawiony proces kształtowania się narracji biblijnej poprzez omówienie redakcji opowieści biblijnych, wyjaśnienie tradycji ustnej oraz przedstawienie metody narracyjnej w Starym i Nowym Testamencie, a także prezentację funkcji literacko-terapeutycznych, które pełnią postacie biblijne.

Drugi rozdział obejmuje analizę aspektów terapeutycznych i wychowawczych w opowieściach biblijnych, opisuje ich wpływ na całociowy rozwój człowieka a w sposób szczególny na rozwój dziecka w wieku szkolnym i wczesnoszkolnym.

W rozdziale trzecim dokonano analizy i skomentowano sposób wykorzystania opowieści biblijnych podczas lekcji religii w szkole podstawowej przez Kościół Rzymskokatolicki oraz Kościół Ewangelicko-Augsburski.

W rozdziale czwartym została scharakteryzowana biblioterapia jako pojęcie ujęte w praktyce Kościoła Rzymskokatolickiego i Kościoła Ewangelicko-Augsburskiego. Punktem wyjścia był Jezusowy nakaz ewangeliczny dotyczący głoszenia Słowa Bożego. Zostało przedstawione użytkowe wykorzystanie biblioterapii w praktyce Kościoła Rzymskokatolickiego i Ewangelicko-Augsburskiego oraz ekumeniczny wymiar Biblii.

Piotr Kosiak

Summary

The dissertation „*Biblioterapia, or raising children by telling stories in the Bible, in the practice of the Roman Catholic Church and the Lutheran Church*” is the result of research aimed at showing the role of biblical stories in the educational process of children in the practice of the Roman Catholic Church and Lutheran Church.

Bibliotherapy is becoming an increasingly popular pedagogical method used in contemporary pedagogical therapy and education. It assumes the use of books and magazines for the regulation of the nervous system and the human psyche. It also examines the possibilities of prophylactic treatment of books and reading in broader social groups. A variation of bibliotherapy for children is fairy therapy, or therapy through stories, also known as fairy tales. As psychological research has shown, reading certain stories can help your child in many difficult emotional situations. The Bible or biblical stories are an ideal source for pedagogical catechetical therapy. You can conduct pedagogical therapy reading or telling Bible stories. The main aim of the dissertation is to show the significance and influence of Biblical History on the child's development and their use in the catechesis and pastoral practice of the Roman Catholic Church and the Lutheran Church.

The sources of the dissertation were, to a large extent, the documents of the Lutheran Church and of the Roman Catholic Church dealing with the catechesis and narrative method in the Scriptures and the use of the Bible in the teaching of religion. The dissertation also used scientific publications related to the pedagogical method known as fairy tale therapy. An important source of materials was a questionnaire which the author carried out in primary school in grades 1-6 among students from the Roman Catholic and Lutheran Church attending religion classes.

The research allowed to prepare a dissertation consisting of four substantive chapters, as well as an introduction, ending and an attachment bibliography. In individual chapters, particular aspects of Bibliotherapy, ie raising children by telling

bible stories, in the practice of the Roman Catholic and Lutheran Church were shown.

The first chapter presents the process of shaping the biblical narrative by discussing the editors of biblical stories, explaining the oral tradition, and presenting the narrative method in the Old and New Testaments, as well as the presentation of literary and therapeutic functions that the biblical characters perform.

The second chapter covers the analysis of therapeutic and educational aspects in biblical stories, describes their impact on the overall human development and in a special way on the development of the child at school and early school age.

The third chapter analyzes and comments on the use of biblical stories during a religious lesson in elementary school by the Roman Catholic Church and the Lutheran Church.

In the fourth chapter, bibliography is characterized as a concept embodied in the practice of the Roman Catholic Church and the Lutheran Church. The starting point was Jesus' evangelical order to proclaim the Word of God. The useful use of bibliotherapy in the practice of the Roman Catholic and Lutheran Church as well as the ecumenical dimension of the Bible has been presented.

Piotr Kosiński